

DEMOCRÀCIA, PROTESTES I TRANSICIONS POLÍTIQUES

L'Etiòpia d'Abiy Ahmed i la transició pendent

Elsa Aimé González

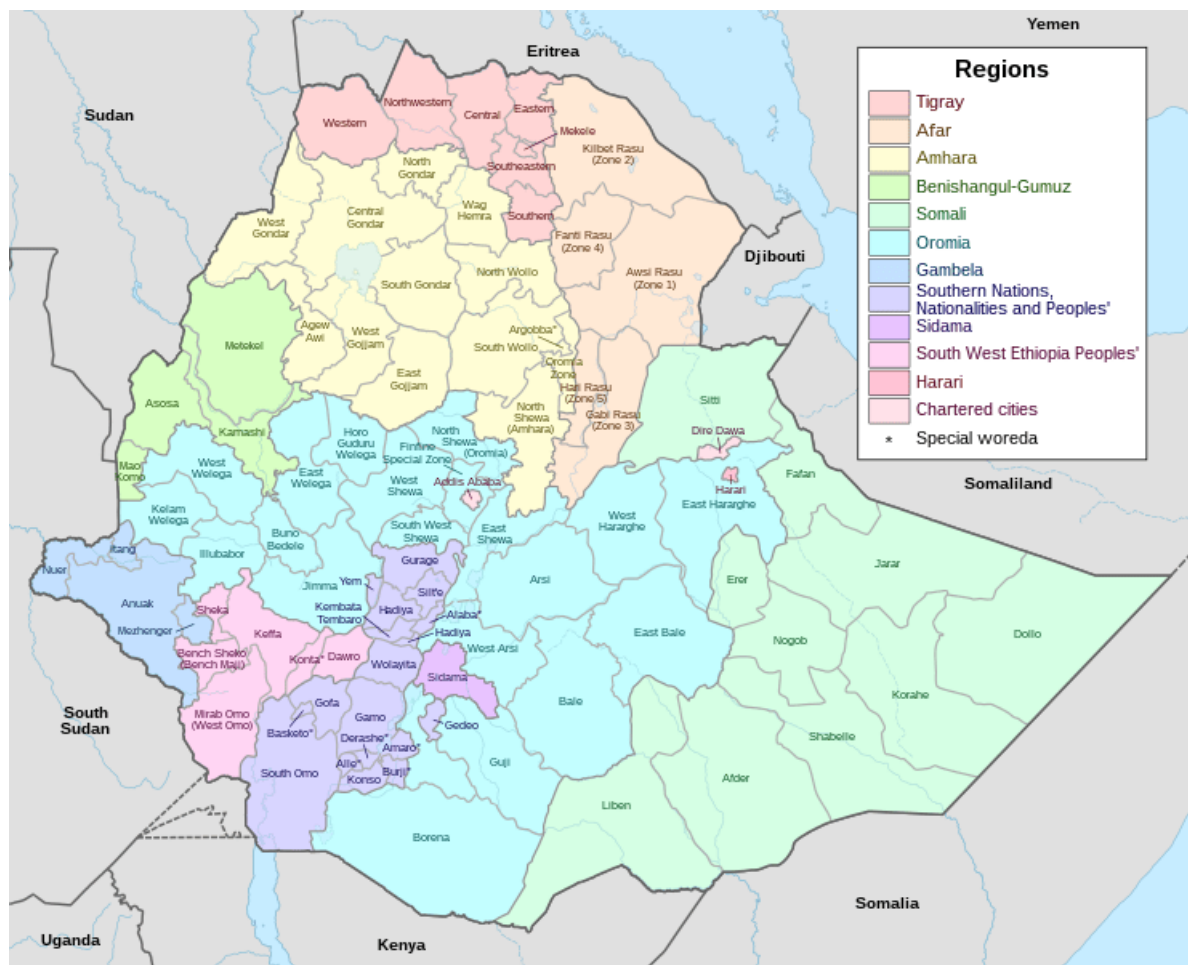

Fotografia: "Our heart speaks in Flowers", [Derrick Ofosu Boateng](#)

L'abril de 2018, quan Abiy Ahmed va ser designat primer ministre per l'EPRDF (sigles en anglès del Front Democràtic Revolucionari Popular Etióp), la coalició de partits en el govern des de 1995, Etiòpia va semblar obrir-se a una possible transició. Tanmateix, la nit del 3 al 4 de novembre de 2020 començava un conflicte armat entre el govern central i el govern de la regió del Tigre. L'esclat de la guerra civil va semblar truncar el començament de la transició i va obrir un nou capítol en la història de la República Democràtica Federal d'Etiòpia (RDFE).

L'enfrontament entre el govern d'Abiy Ahmed i el seu nou partit, el Partit de la Prosperitat (PP), i el TPLF (sigles en anglès del Front Popular d'Alliberament de Tigre) és un conflicte polític entorn de quina forma hauria de tenir l'estat etióp. Inicialment localitzada en el Tigre, la guerra involucra diversos actors i altres regions, i té clares ramificacions més enllà de les fronteres etiòps, especialment per la intervenció de l'exèrcit eritreu en suport del govern etióp. Malgrat que el 28 de novembre de 2020 el govern d'Abiy Ahmed declarés la seva victòria, el conflicte no va acabar.

Trenta anys després de la caiguda de la dictadura de Mengistu Haile Mariam el maig de 1991, el conflicte reflecteix les contradiccions polítiques que han caracteritzat el règim etiòp des de la seva última transició, la difícil obertura de l'espai polític i els límits a la lliure expressió a Etiòpia de la diversitat i la pluralitat que caracteritza el país.

Mapa Polític d'Etiòpia, amb les 11 regions actuals (Viquipèdia)

Un conflicte cruent

La guerra entre el govern d'Etiòpia i la regió del Tigre s'arrela en les seves diferents concepcions de l'estat etiòp, el futur del règim i el tipus de transició necessària al país. L'arribada d'Abiy Ahmed va suposar el plantejament d'un nou projecte polític, l'essència del qual es recull en el concepte de *medemer*, que va plasmar en un llibre publicat l'octubre de 2019. Interpretat com un retorn al centralisme polític nacionalista etiòp, i percebut, per tant, com una ruptura amb el federalisme ètnic instaurat en la dècada de 1990, en paraules del mateix Abiy Ahmed «Medemer, una paraula amhàrica, significa sinergia, convergència i treball en equip per a un destí comú. [...] En essència, Medemer és un pacte de pau que busca la unitat en la nostra humanitat comuna». Tanmateix, menys d'un any després va esclatar un conflicte armat que evidencia la dificultat per aplicar aquest concepte i forjar una pau duradora.

Habitada per aproximadament el 5% de la població etiòp, la regió del Tigre, al nord d'Etiòpia, es troba des del començament del conflicte aïllada, sense pràcticament

telecomunicacions, electricitat, gasolina, béns i aliments de primera necessitat, amb els ponts destruïts, i una ajuda humanitària que amb prou feines arriba. La presència de personal d'ONG i organitzacions internacionals és molt limitada, i ha estat objectiu d'atacs específics. L'impacte del conflicte per a la població és brutal. Hi ha almenys 63.000 refugiats al Sudan i la població desplaçada internament al país s'estima en quatre milions, dels quals tres milions ho són a conseqüència de la guerra.

Una investigació conjunta entre la Comissió de Drets Humans d'Etiòpia i l'Oficina de l'Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Drets Humans sobre les violacions de drets humans en el conflicte ha assenyalat crims com ara atacs a civils, inclosos nens i nenes, persones grans i amb discapacitat, execucions extrajudicials, tortura, detencions arbitràries i desaparicions forçades, violència sexual, desplaçament forçat, atacs a la població eritrea refugiada, saquejos i destrucció de béns, també culturals, perpetrades per les diferents parts involucrades. Malgrat les seves limitacions i les controvèrsies sobre la metodologia feta servir, l'informe mostra una realitat cruenta per a la població, profundament agreujada per la fam a la regió derivada de la guerra.

La manipulació discursiva ha conduït a una polarització total entre els qui donen suport al govern etiop o al TPLF, i ha agreujat la desinformació, amb reconeguts periodistes, investigadors, polítics o mitjans de comunicació (com *Addis Standard*) atacats, detinguts o assassinats. Les xarxes socials s'han convertit en un terreny de batalla més, en el qual s'han orquestrat diferents campanyes. Aquesta situació reflecteix la dificultat per establir un espai de diàleg entre les diferents concepcions de l'estat etiop, així com la falta de voluntat per trobar una solució negociada al conflicte.

La guerra entre el govern d'Etiòpia i la regió del Tigre s'arrela en les seves diferents concepcions de l'estat etiop, el futur del règim i el tipus de transició necessària al país

El cert és que les circumstàncies immediates sobre l'inici de la guerra són confuses. El fet que el conflicte esclatés la nit de les eleccions presidencials als Estats Units no sembla fortuït; més aviat va buscar evitar l'atenció mediàtica internacional d'un conflicte anunciat. L'explicació oficial justifica el desplegament de les tropes en resposta a un atac orquestrat pel TPLF contra una base militar de l'exèrcit etiop a la capital de la Regió Tigre, Mekele. Tanmateix, també s'ha documentat l'enviament de tropes i armament a la regió des de mesos abans, i aquella mateixa nit un intent de capturar el govern regional. L'exèrcit etiop, malgrat ser un dels més consolidats del continent, s'ha trobat en un conflicte difícil en enfrontar-se a un TPLF els líders del qual ja van viure i van participar en la caiguda del règim anterior. Abiy Ahmed ha involucrat l'exèrcit eritreu i ha permès la intervenció de forces paramilitars com les Ahmara Special Forces i altres milícies locals. Comprendre aquesta guerra requereix, no obstant això, comprendre el marc polític de la RDFE.

La configuració de la República Democràtica Federal d'Etiòpia

Etiòpia és un de tants països que, a començaments de la dècada de 1990, a l'Àfrica i altres regions del món, van experimentar, almenys formalment, transicions a la democràcia. El nou règim va néixer marcat per la controvèrsia sobre la seva forma, i aviat va mostrar un caire bel·ligerant en el moment de la guerra amb Eritrea, i autoritari en dissonància amb els principis democràtics recollits a la Constitució aprovada el 1994.

L'estructura i el sistema polític de la RDFE es van plantejar amb l'objectiu de trencar amb dècades de govern centralista, unitari i elitista en un país profundament divers. En primer lloc, l'adopció del denominat federalisme ètnic es va entendre com la solució a les tensions sorgides del model centralitzador que va marcar la construcció de l'estat imperial etiòp modern des de la segona meitat del segle XIX, i que es va reforçar amb la dictadura militar de Mengistu Haile Mariam (1977-1991). L'objectiu era reconfigurar el mapa polític per reflectir les principals comunitats i regions del país i dotar-les de més poder polític per descentralitzar el govern. Així va quedar reflectit a la Constitució, que definia una estructura federal, composta avui per 11 estats o *kilils*, i que va recollir explícitament el seu dret a l'autodeterminació.

Un actor clau en tot aquest procés va ser el TPLF i, dins d'aquest, el seu líder durant més de dues dècades Meles Zenawi, president del Govern en la Transició (1991-1995) i primer ministre des de 1995 fins a la seva mort el 2012. Creat el 1975, el TPLF es va afegir a altres moviments polítics contraris al control absolut exercit des d'Addis Abeba sobre el conjunt del país. Davant la narrativa d'una única identitat nacional etiòp, els esmentats moviments van plantejar una relectura de la construcció de l'estat etiòp modern com una creació imperial caracteritzada per una participació política desigual de les diferents comunitats etnolingüístiques i regions que conformen Etiòpia. Van sorgir diferents projectes polítics, alguns d'ells secessionistes, altres com el del TPLF defensors d'una estructura federal basada en l'autonomia i autogovern de les diferents comunitats etnolingüístiques, dins d'una Etiòpia democràtica i pluriètnica.

La capacitat de mobilització del TPLF li va permetre jugar un paper central en la derrota del govern militar de Mengistu i en la transició i configuració de la RDFE. Tanmateix, l'estructura federal del nou règim polític va ser discutida: per a alguns el federalisme ètnic suposava la fragmentació del país i obria la possibilitat del seu desmembrament; d'altres van considerar que no es dotava de prou competències als governs regionals; i molts van veure problemes en el traçat de les noves fronteres interiors.

El federalisme ètnic va venir acompanyat per l'aplicació del centralisme democràtic, reflex dels orígens marxistes-leninistes del TPLF, amb l'objectiu de garantir el control polític per part de l'EPRDF. Aquesta coalició va ser impulsada el 1989 pel TPLF per crear un front comú en la lluita contra la dictadura de Mengistu i incorporar moviments d'altres comunitats i regions. En la seva composició final, l'EPRDF incloïa quatre partits polítics regionals: el mateix TPLF per a Tigre, més uns altres tres de lligats a les regions d'Amhara,

Oròmia i de les Nacions, Nacionalitats i Pobles del Sud. L'EPRDF va animar també la creació d'altres partits regionals d'orientació ètnica que *de facto* han actuat com partits satèl·lit. Amb aquest entramat polític, la coalició, i dins d'ella el TPLF, van aconseguir un sòlid control de l'espai polític.

L'ineludible context internacional de la RDFE

La configuració de la RDFE també ha estat marcada pel context internacional, des de la transició fins a l'actualitat. Les transformacions en la dècada de 1990 lligades al desmembrament de l'URSS, el final de la Guerra Freda i la condicionalitat política explícita de l'ajuda internacional van ser claus en la reorientació del TPLF/EPRDF cap a un discurs democràtic per garantir suports internacionals en el moment de la transició política.

En aquella dècada es van produir així mateix canvis significatius a la Banya d'Àfrica. Un d'ells va ser sens dubte la secessió d'Eritrea, fruit d'un acord entre el TPLF i l'EPLF (sigles en anglès del Front Popular d'Alliberament d'Eritrea) durant la lluita contra la dictadura de Mengistu pel qual, en cas de victòria, Eritrea organitzaria un referèndum d'autodeterminació, que es va produir el 1993. La relació entre els dos països es va anar deteriorant fins a la guerra que els va enfrontar entre 1998 i 2000. Encara que van firmar un acord de pau a Alger l'any 2000, pel qual es comprometien a complir les decisions de les comissions creades per resoldre la disputa, Etiòpia no les va acatar. El conflicte va suposar una ruptura total de les relacions i una profunda enemistat entre la dictadura d'Isayas Afewerki i el TPLF/EPRDF. Altres canvis i convulsions polítiques a la Banya d'Àfrica, com l'esclat de la guerra civil a Somàlia, o el conflicte entre el Sudan i l'actual Sudan del Sud, independitzat el 2011, van facilitar que Etiòpia es considerés com l'actor clau de qui depenia l'estabilitat de la regió.

El gir securitari de la política internacional des de començaments del segle XXI va permetre al govern de Meles Zenawi instrumentalitzar aquest paper en benefici propi. Etiòpia es va presentar com la contrapart de què depenia la contenció de l'extremisme islamista, i la pau regional, com es va veure per exemple en el moment de la intervenció en Somàlia entre 2006 i 2009. Això li va permetre simultàniament reforçar el control sobre la seva pròpia població, especialment després de les controvertides eleccions de l'any 2005 en les quals l'EPRDF va obtenir els pitjors resultats dels cinc comicis que han tingut lloc entre 1995 i l'arribada d'Abiy Ahmed. La por de perdre el poder va generar una brutal repressió i va retallar encara més les llibertats. Tal és així que en les eleccions de 2010 i 2015 l'EPRDF i els seus partits afins van guanyar les eleccions amb més del 99% dels vots.

Les transformacions del 1990 lligades al desmembrament de l'URSS, el final de la Guerra Freda i la condicionalitat política explícita de l'ajuda internacional van ser claus en la reorientació cap a un discurs democràtic que garantís suports internacionals

Etiòpia va anar sumant i diversificant suports polítics i econòmics dels Estats Units i institucions internacionals com el Banc Mundial i la Unió Europea; però, també més enllà dels tradicionals socis occidentals, hi ha altres països que, especialment després del canvi de segle, han impulsat significativament els seus vincles amb el continent africà, com els Emirats Àrabs Units, Turquia o la República Popular de la Xina. Etiòpia es va convertir de fet en un dels exemples recurrents en la narrativa de *l'Àfrica Rising*, també per la implementació del model desenvolupista amb què el govern va buscar reduir la dependència de l'exportació de productes bàsics amb inversions de capital públic per desenvolupar infraestructures i augmentar la productivitat en sectors clau com l'agricultura i la indústria manufacturera. Entre 2004 i 2020, Etiòpia va aconseguir taxes de creixement per sobre del 5%. La construcció de la Gran Presa del Renaixement Etióp, un projecte ideat durant el govern de Meles Zenawi, és producte i reflex d'aquest estat desenvolupista, i ha estat una font de tensions amb països riberencs, especialment el Sudan i Egipte.

L'era post-Meles Zenawi

La transformació política d'Etiòpia des de la dècada de 1990 va introduir canvis significatius, però no va aconseguir aglutinar socialment el país entorn d'un projecte polític comú des del reconeixement de la diversitat social i política. Aquest desafiament es va anar evidenciant cada vegada més a partir de la dècada de 2010, especialment després de la mort el 2012 de Meles Zenawi. La coalició va designar llavors com a primer ministre Hailemariam Desalegn, un nomenament interpretat com una maniobra per mantenir el pes del TPLF en la coalició. Tanmateix, tot just dos anys després de la seva arribada, Hailemariam Desalegn es va enfrontar al descontentament d'una població cada vegada més activa en la seva crítica al govern. Etiòpia és el segon país més poblat de l'Àfrica, amb una població estimada en 115 milions de persones de les quals dos terços només han conegut l'actual règim polític.

Des d'abril de 2014, el govern d'Hailemariam Desalegn va ser confrontat per la població oromo, la principal comunitat del país, inicialment per un controvertit pla d'ampliació d'Addis Abeba a la regió d'Oròmia en la qual es troba enclavada la capital i on viu aproximadament el 35% de la població del país. Les denominades protestes oromo van anar cobrant amplitud i van generar rèpliques a la regió d'Amhara, on habita aproximadament el 27% de la població etióp. Encara que Hailemariam va validar el seu lloc en les eleccions de 2015 mantenint un ferri control polític, no va esgotar la legislatura per la constant mobilització en contra del govern. És en aquest context que l'EPRDF, novament entre dos cicles electorals, va designar Abiy Ahmed primer ministre després de la renúncia del seu predecessor, en un intent de relegitimar un govern malmès i evitar la seva caiguda com havia ocorregut en altres estats del continent.

L'arribada d'Abiy es va acollir amb certa sorpresa i esperança, tant a Etiòpia com entre els seus socis internacionals. Més jove que els seus predecessors i amb orígens oromo, musulmans i cristians, fins i tot sent ell pentecostalista, la seva designació semblava enviar un missatge d'escolta a quatre anys de protestes socials i demandes de canvi, i reflectir la

diversitat del país. De fet, la seva arribada va suposar una ruptura amb la tònica dels governs anteriors i va generar fins i tot una certa eufòria a causa de l'alliberament de presos polítics, reprendre el diàleg amb els partits i líders de l'oposició, nomenar un govern paritari i a Sahle-Work Zewde presidenta del país (la primera dona en ocupar el càrrec), i propiciar el retorn d'exiliats. Diversos líders i activistes de l'oposició al govern de Meles Zenawi van ser anomenats al capdavant d'algunes institucions públiques, com per exemple Birtukan Mideksa, directora de la Junta Electoral Nacional d'Etiòpia, o Daniel Bekele, comissari en cap de la Comissió de Drets Humans d'Etiòpia, ambdós perseguits després de les eleccions de 2005. També en l'àmbit econòmic, Abiy semblava emprendre una nova etapa amb diversos processos de privatització. L'eufòria pel nomenament i els primers mesos en el govern d'Abiy Ahmed es va palpar també fora del continent quan li va ser concedit el premi Nobel de la Pau el 2019 «pels seus esforços per aconseguir la pau i la cooperació internacional, i en particular per la seva decisiva iniciativa per resoldre el conflicte fronterer amb la veïna Eritrea».

En l'àmbit regional, la cimera del juliol de 2018 a Asmara entre Etiòpia i Eritrea va restablir les relacions entre els dos països i va acabar formalment amb la guerra entre ells, la qual cosa es va formalitzar en un acord de pau firmat el setembre a Jeddah, Aràbia Saudita. Aquell mateix mes, Etiòpia, Eritrea i Somàlia van celebrar a Asmara la primera d'una sèrie de cimeres tripartides d'alt nivell en la qual van firmar un acord per promoure la pau i la seguretat a la Banya d'Àfrica. Abiy Ahmed va buscar a més erigir-se com a mediador en altres processos com la revolució al Sudan de 2018-2019.

El gir de l'EPRDF amb la designació d'Abiy Ahmed resultava sorprenent i estrany atesa la trajectòria del partit. De fet, el desembre de 2019, just després del viatge d'Abiy a Oslo per recollir el seu guardó, la coalició va ser suprimida i substituïda per un nou partit, el Partit de la Prosperitat (PP), en el qual es van fusionar tots els membres de l'EPRDF a excepció del TPLF. Si l'arribada d'Abiy Ahmed va reflectir la pèrdua de poder del TPLF al sí de la coalició, amb la creació del PP el TPLF quedava fora del govern central.

L'arribada d'Abiy es va acollir amb certa sorpresa i esperança: la seva designació semblava enviar un missatge d'escolta a quatre anys de protestes socials i demandes de canvi, i reflectir la diversitat del país

Encara que la fundació del PP va tenir suports, també va rebre crítiques des dels qui qüestionaven el retorn al centralisme clàssic fins als qui reclamaven més obertura política, algunes d'elles provinents d'antics suports a Abiy. Les eleccions generals previstes el 2020 anaven a ser una prova decisiva per a Abiy en tant que permetrien veure el suport al seu projecte i la profunditat dels canvis. Tanmateix, les eleccions van ser posposades sine die a causa de la pandèmia de COVID-19, una decisió qüestionada per la seva unilateralitat, especialment pel TPLF. Les creixents tensions polítiques també es van veure en el moment de la detenció de líders de l'oposició amb molt diferents perfils acusats de fomentar els

aldarulls després de l'assassinat en juny de 2020 del músic Hachalu Hundessa en circumstàncies no aclarides. En aquest context, les tensions entre el govern central i el TPLF van ser en augment, i es van materialitzar en l'organització unilateral d'eleccions a Tigre al setembre, guanyades pel TPLF amb un 98% dels vots, i la posterior ruptura de relacions entre ambdós governs a l'octubre. Un mes més tard esclatava la guerra.

La transició pendent

L'estat etiòp és sens dubte avui més descentralitzat que tres dècades enrere, però aquesta descentralització va estar fortament controlada pel govern central, en mans de l'EPRDF fins a la seva desaparició el 2019. La Constitució de 1994 va apostar per un model que no s'ha implementat realment en tant que es va cargolar amb aquest control central. L'escull no és en aquest sentit tant el model constitucional com els governs centrals i regionals, la manera que l'EPRDF s'ha mantingut en el poder des de l'última transició, la instrumentalització política de les identitats ètniques, i avui també el control de l'espai polític que es manté amb Abiy Ahmed. Més enllà dels canvis, és possible identificar algunes continuïtats que ens recorden que el govern d'Abiy Ahmed va sorgir del mateix EPRDF.

Abiy Ahmed va semblar iniciar una transició cap a la democràcia que avui encara sembla llunyana. Algunes de les dificultats per obrir l'espai polític les ha heretat dels anteriors governs, però d'altres han sorgit per un lideratge personalista que ha refusat el diàleg necessari en democràcia i especialment per aconseguir un canvi pacífic. El seu rebuig per reconèixer el TPLF, designat organització terrorista, i als membres de la qual es refereix com a «camarilla», i la pressió i persecució de la població del Tigre, són obstacles per a una solució negociada del conflicte que posi en primer pla les necessitats de les seves víctimes. El rebuig del TPLF a reconèixer el govern d'Abiy i l'extensió del conflicte a les regions veïnes Amhara i Afar també han prolongat el conflicte i impedit el diàleg.

Les acusacions de genocidi contra la població del Tigre han d'examinar-se dins d'una investigació integral sobre els crims de guerra perpetrats per totes les parts implicades. Oposar-s'hi en nom de la «mentalitat neocolonial», com ha fet el govern etiòp en relació amb la reunió en desembre de 2021 del Consell de Drets Humans de Nacions Unides sobre la situació dels drets humans a Etiòpia, evidència la difícil resolució del conflicte, mentre que la creació d'una comissió de diàleg nacional immediatament després sorgeix marcada pels dubtes sobre la seva imparcialitat. Malgrat que les eleccions generals es van celebrar finalment el juny de 2021 a gran part del país, el context en què han tingut lloc no ha permès al govern obtenir la legitimitat que necessita, tot i guanyar amb el 97,3% dels sufragis com passava amb l'EPRDF. La campanya del Great Ethiopian Homecoming llançada pel govern perquè un milió d'etiòps de la diàspora viatgin a Etiòpia per celebrar el Nadal etiòp el gener de 2022 ha buscat reafirmar l'autoritat del govern dins i fora del país, per «mostrar al món que Etiòpia continua sent un país estable» i «canviar la imatge negativa que els mitjans de comunicació occidentals tenen d'Etiòpia». Coincidint amb les celebracions, el govern central va anunciar el 7 de gener l'alliberament d'alguns presos polítics, i ho va justificar com un sacrifici per facilitar el diàleg i la unitat del país.

Tot i que Etiòpia ha jugat la carta panafricanista per qüestionar una suposada ingerència occidental al conflicte, pressionant el govern d'Abiy en favor del TPLF, la realitat és que la resposta dels estats i institucions occidentals no presenta un front comú i ha estat erràtica. Alhora, les noves aliances internacionals forjades en el marc d'aquesta guerra com l'inusitat eix Asmara-Addis Abeba-Mogadiscio o els suports turc, emiratià i xinès, entre altres aliats, generen dubtes sobre el projecte d'Abiy i han rebut crítiques.

Els intents de la Unió Africana per intervenir en el conflicte han estat complicats, però podrien haver donat fruit. Al març de 2022 va transcendir una informació sobre la primera comunicació telefònica entre Abiy Ahmed i el líder del TPLF Debretsion Gebremichael des de l'inici de la guerra. Dies després, el govern federal anuncià una treva humanitària indefinida i amb efectes immediats que fou acceptada pel TPLF. Va ser la primera bona notícia des del novembre del 2020.

La RDFE trontolla 10 anys després de la mort de Meles Zenawi i fins ara Abiy Ahmed no ha sabut bregar millor amb el TPLF i el llegat de l'EPRDF. Mentrestant, altres conflictes, tensions i necessitats han quedat eclipsats per la guerra. Un conflicte que, com ja va fer l'EPRDF en el moment de la guerra contra Eritrea, s'ha utilitzat per aglutinar el país darrere del projecte d'Abiy Ahmed. L'Oficina de Nacions Unides per a la Coordinació d'Assumptes Humanitaris va estimar el desembre de 2021 que 22 milions d'etiòps necessitarien assistència humanitària el 2022, no només pel conflicte sinó també per sequeres, inundacions, malalties i plagues que afectaran especialment a les regions d'Afar, Amhara, Tigre, Somàlia i Oròmia. Els desafiaments a què s'enfronta l'actual règim etiòp van més enllà de la guerra en el Tigre, i tampoc no podran atendre's mentre aquesta perduri.

Elsa Aimé González

Elsa Aimé González és professora associada del Departament de Relacions Internacionals de la Facultat de Ciències Humanes i Socials de la Universitat Pontifícia de Comillas. També és investigadora del Grup d'Estudis Africans i del Grup d'Estudi de les Relacions Internacionals a la Universitat Autònoma de Madrid, i coordinadora de l'àrea d'Àfrica Subsahariana de la Fundació Alternatives. És Llicenciada en Història i Doctora en Relacions Internacionals i Estudis Africans per la Universitat Autònoma de Madrid. Les seves principals àrees d'investigació giren al voltant de la història d'Etiòpia i de la Banya d'Àfrica i la teoria de relacions internacionals. També ha reflexionat sobre les polítiques de cooperació d'Espanya i de la Unió Europea a l'Àfrica. Ha realitzat estades d'investigació al Centre d'Études d'Afrique Noire (CEAN) de Bordeus, al Centre d'Études des Mondes Africains (CEMAf) de París i al Centre Français des Études Éthiopiennes d'Addis Abeba. Ha participat com a investigadora en el projecte de recerca "Monitoring Conflicts in the Horn of Africa" dirigit per Alexandra Dias.